

7 askelta projektituotteiden toimitusketjun tietovirtojen kuntoon saattamiseksi

Tuotetiedon ja toimitusketjun digitalisoinnin kehityshanke
Betonielementtitoimitusketju, BETK

Pyöreä pöytä III 2024 / 12.9.2024

Teemu Alaluusua, Tom Partanen & Antti Pekkala

Rakennustuotanto kytkee työmaahan eri tyyppisiä valmistavan teollisuuden liiketoimintamalleja

Haaste hankintaorganisaatiolle, tuotannonsuunnittelulle sekä suunnittelulle, jota ei ole tunnistettu saati ratkaistu tiedonhallinnan näkökulmasta

Rakennustuoteteollisuuden liiketoimintamalli

Suunnittelu, osto

Osavalmistus

Kokoonpano

Lopputuotevarasto

Toimitus asiakkaalle

Varasto-ohjautuva tuotanto
(*Make-To-Stock, MTS*)

esim. valutarvikkeet

Tilauksesta kokoonpano
(*Assemble-To-Order, ATO*)

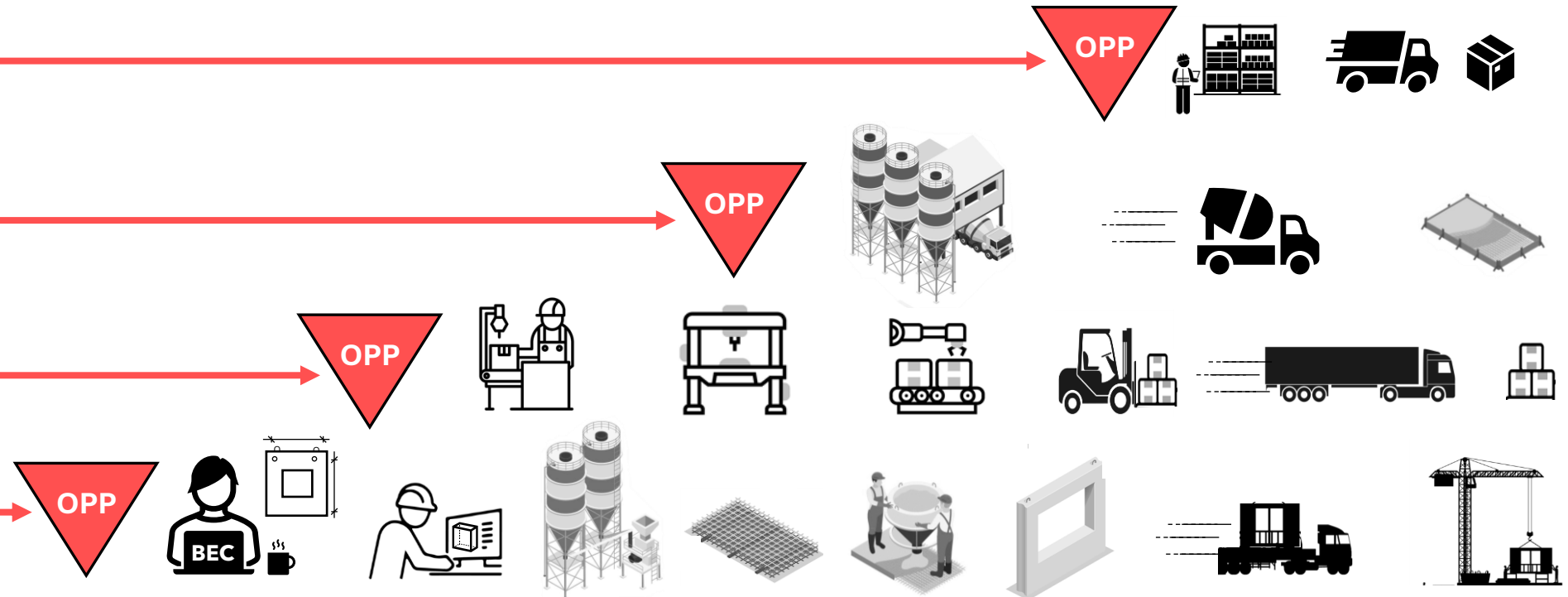
esim. valmisbetoni

Tilauksesta valmistus
(*Make-To-Order, MTO*)

esim. ovet, ikkunat

Tilauksesta suunnittelu
(*Engineer-To-Order, ETO*)

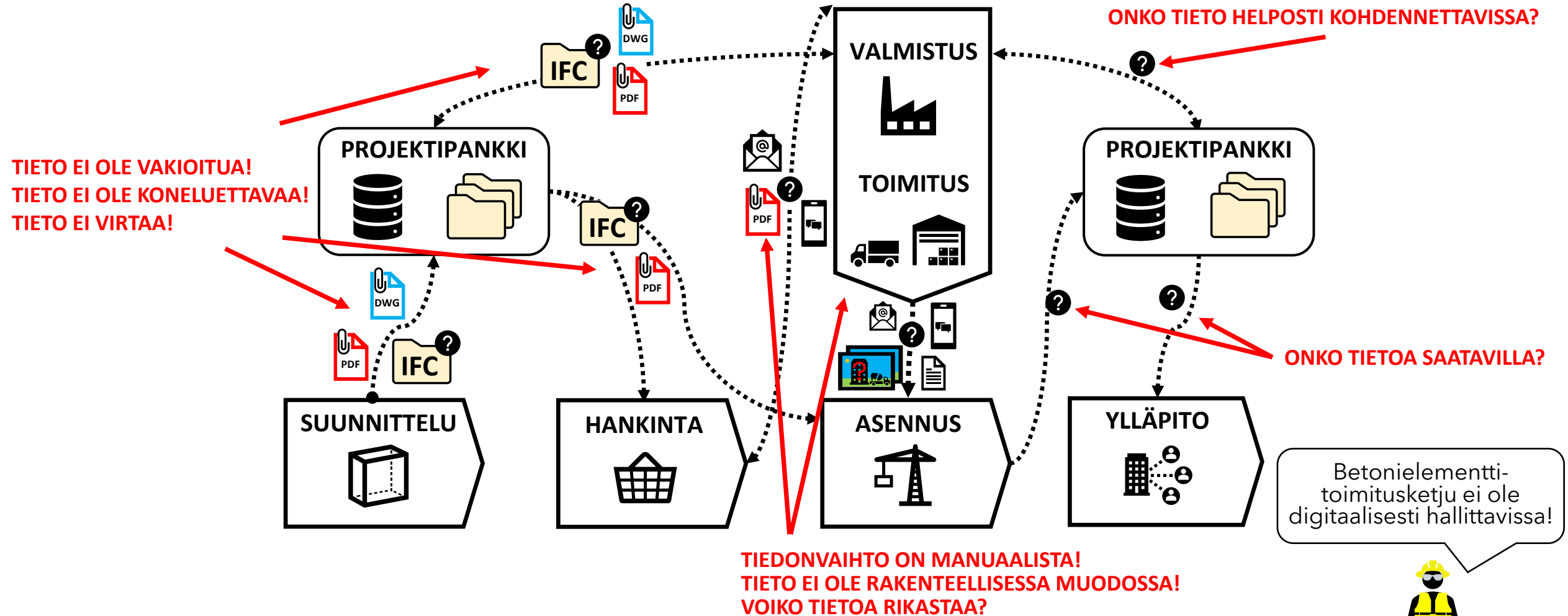
esim. betonielementit)

lähde: <https://www.logistiikanmaailma.fi/tuotanto/tilauksen-kohdennuspiste-opp/>

OPP (Order Penetration Point)
Tilauksen kohdennuspiste

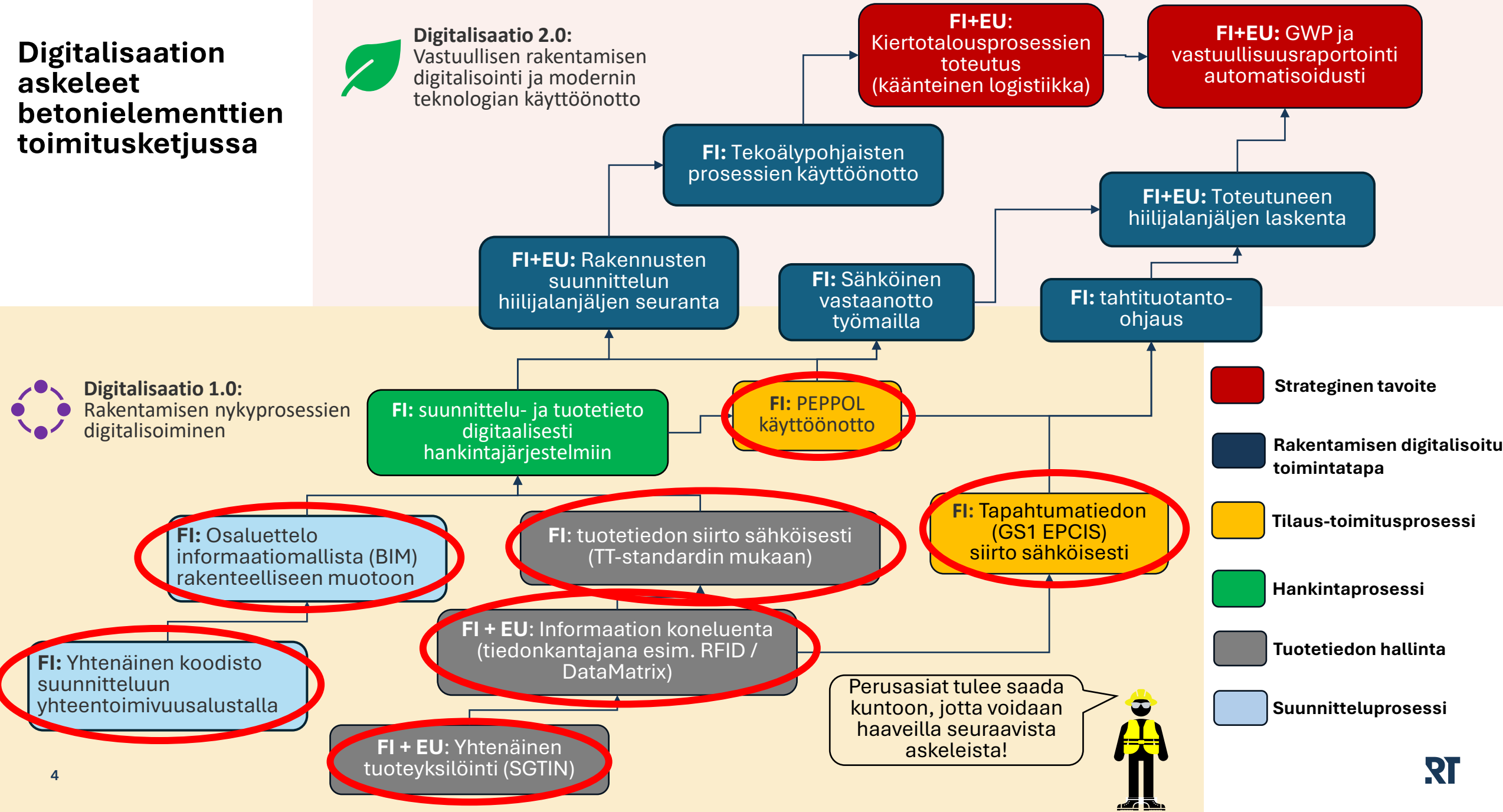
Lähtötilanne

Digitalisaation askeleet betonielementtien toimitusketjussa

Digitalisaatio 2.0:
Vastuullisen rakentamisen digitalisointi ja modernin teknologian käyttöönotto

Digitalisaatio 1.0:
Rakentamisen nykyprosessien digitalisoiminen

- Strateginen tavoite
- Rakentamisen digitalisoitu toimintatapa
- Tilaus-toimitusprosessi
- Hankintaprosessi
- Tuotetiedon hallinta
- Suunnittelu prosessi

Perusasiat tulee saada kuntoon, jotta voidaan haaveilla seuraavista askeleista!

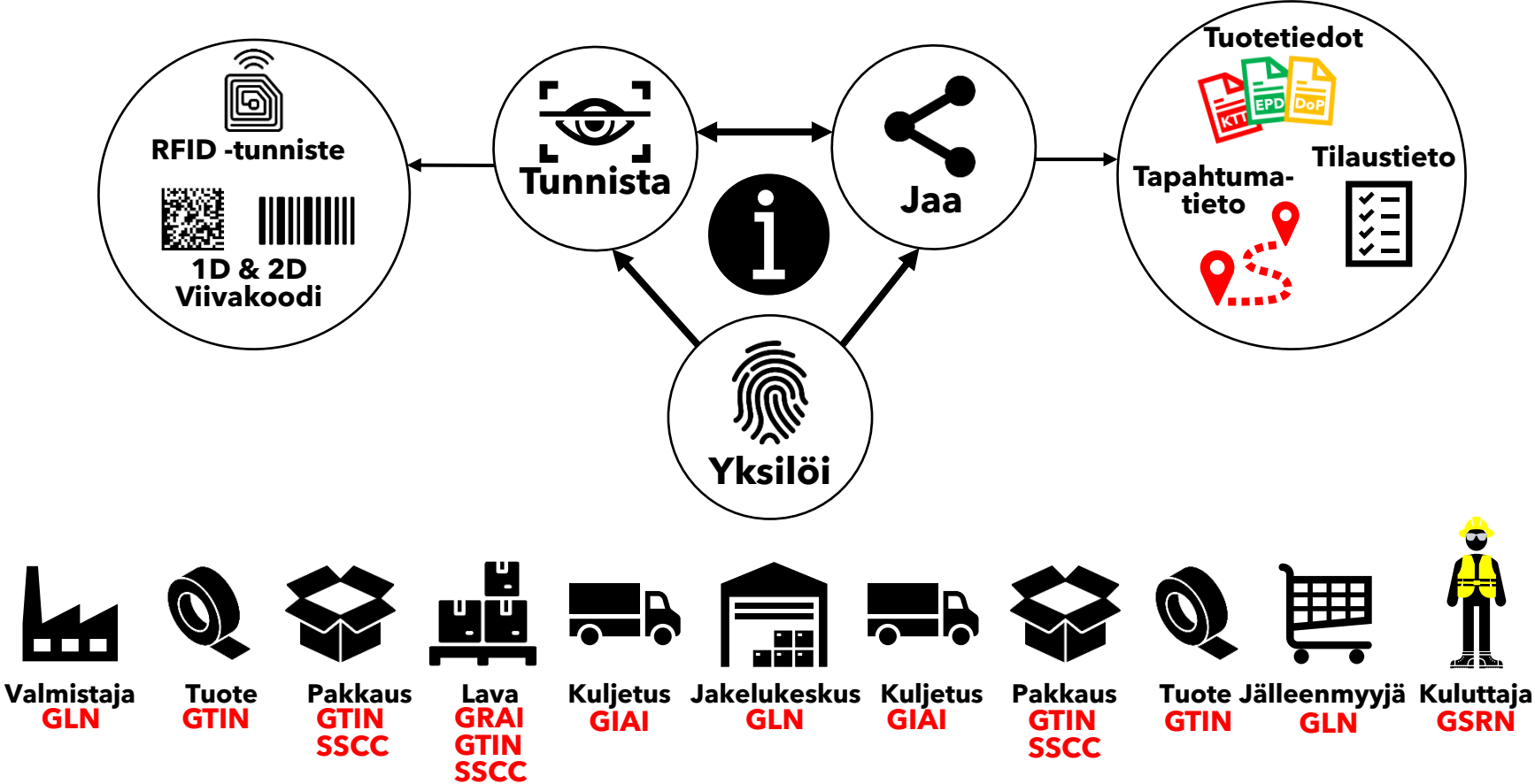
7 askelta toimitusketjun digitalisoimiseksi

1. *Elementtien yksilöinnin toteutus GS1-standardiperheen avulla*
2. *Tuotetunnistuksen ja koneluennan toteutus GS1: RFID-tunnisteilla & 2D DataMatrix viivakoodilla*
3. *Toimitusketjun tiedonvälityksen toteutus tuoteyksilöntikoodien avulla ja elementtityyppikohtaisen tuote- ja prosessitiedon metatietomäärittely loppuunsaattaminen*
4. *ETO-toimitusketjussa toteutettava hajautettu tietoarkkitehtuuri*
5. *ETO-toimitusketjun hajautetun tietoarkkitehtuurin mahdollistava masterdatamäärittely*
6. *Hajautetun tietoarkkitehtuurin vaatima sanomavälitteinen tiedonsiirto*
7. *Sanomavälitteisen tiedonsiirron harmonisointi ja PEPPOL-standardin hyödyntäminen*

Missä mennään BETK-työryhmän osalta?

Kolme pääpointtia toimitusketjun digitalisoimiseksi

Elementtien suunnittelutiedon vakiointi

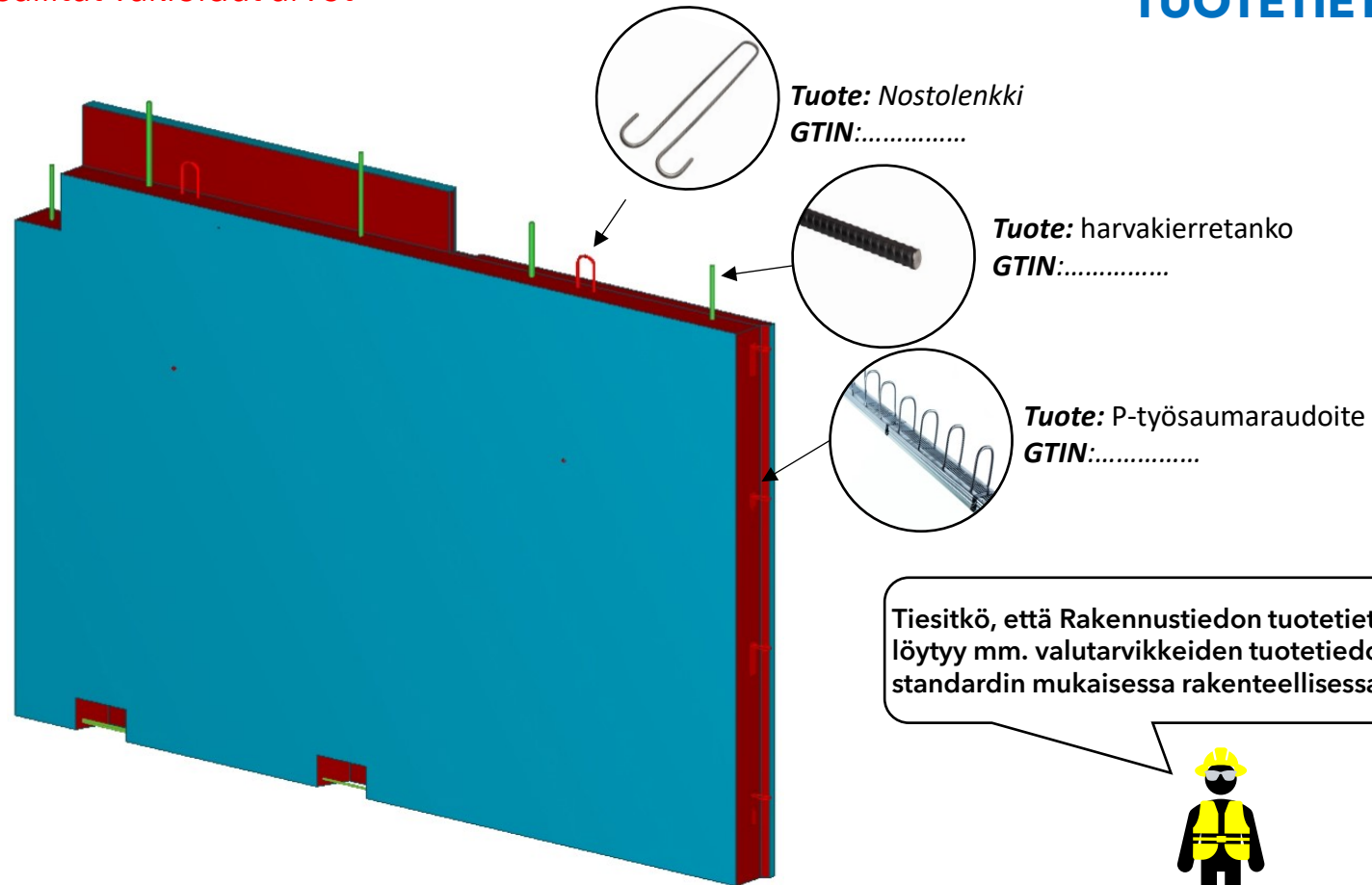
RAKENNUSTIETO

TUOTETIETOKANTA

METATIETO	
FI_Hankinta	
Elementtityyppi ▼	V-Väliseinä
Rauditus	VSP-Väliseinä (sei..
Pintakäsittely	.....
Hiertopinnat	
Vähähiilinen	
Status	
Paino	
Kerros	
Lohko	

← "Sallitut vakioidut arvot"

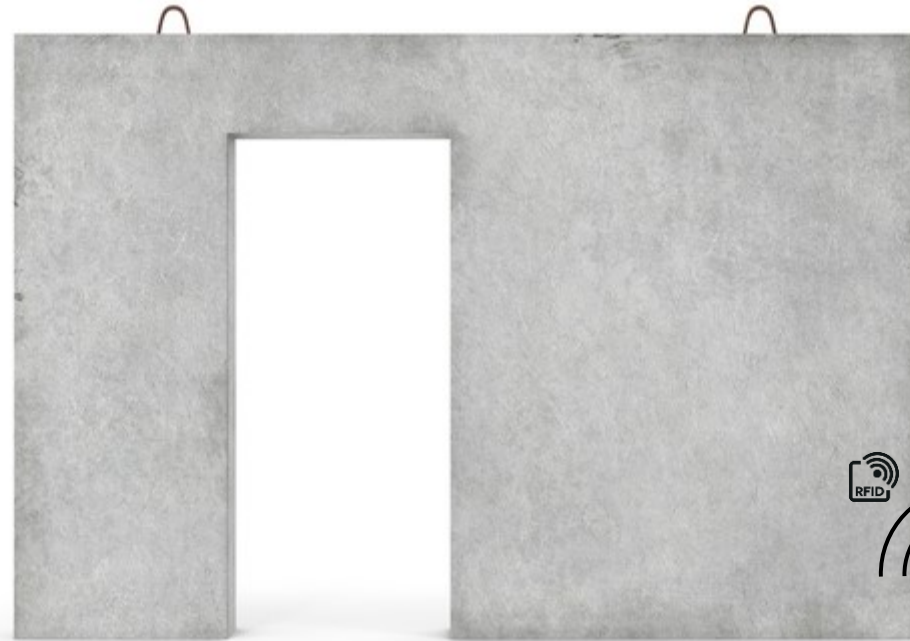
Suunnittelutiedon vakiointi edistää tuotteen metatiedon koneluettavuutta ja tiedon virtausta toimitusketjun seuraaviin vaiheisiin.

Tiesitkö, että Rakennustiedon tuotetietokannasta löytyy mm. valutarvikkeiden tuotetiedot TT-standardin mukaisessa rakenteellisessa muodossa

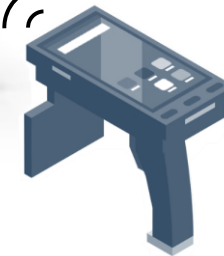
Elementin yksilöinti ja tunnistaminen toimitusketjussa

METATIETO		TAPAHTUMATIETO	TILAUSTIETO
Elementtityyppi	V-Väliseinä	Kuka	.....
Raudoitus	R1	Mitä	.....
Pintakäsittely	PK1	Missä	.....
Kerros	1	Milloin	.....
.....	.....	.....	.....

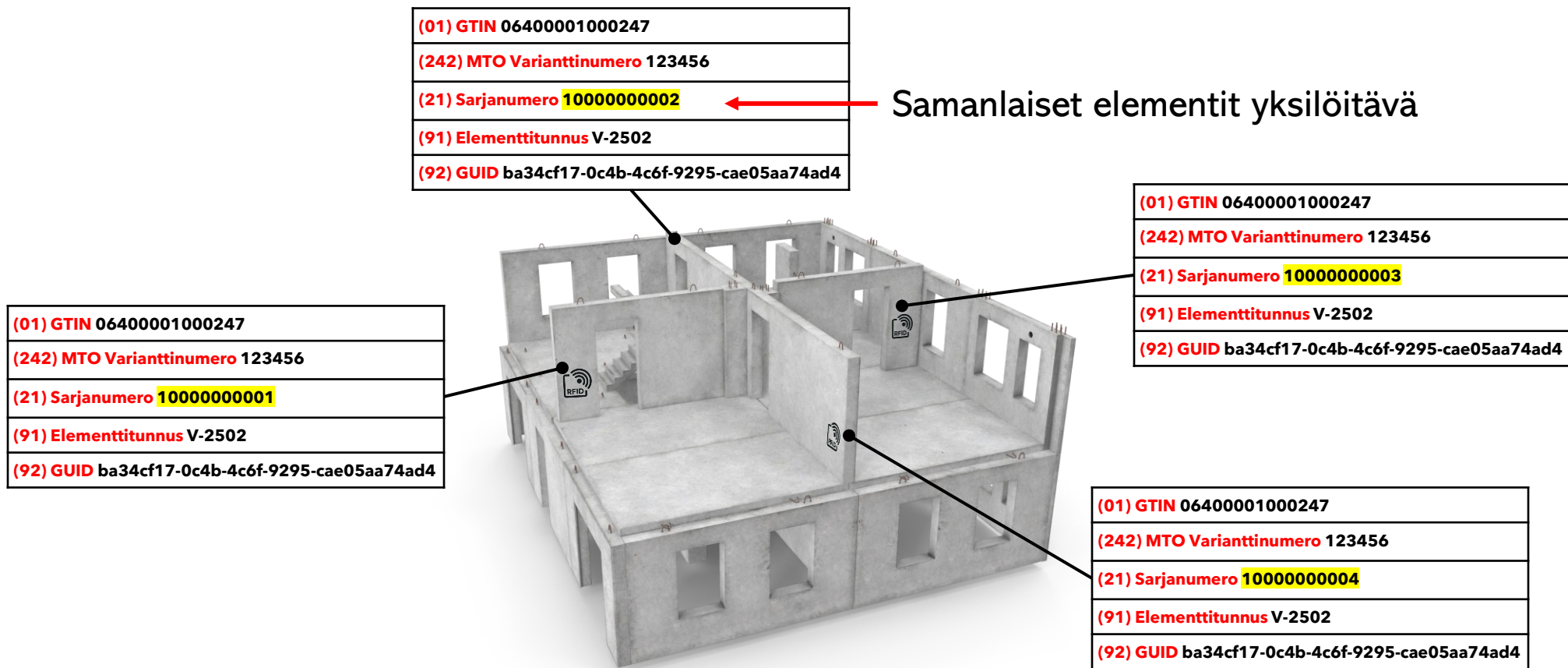
Nykyisin elementeissä käytetty yksilöinnin ja tunnistamisen menetelmä on elementtitunnus ja "elementtilappu"

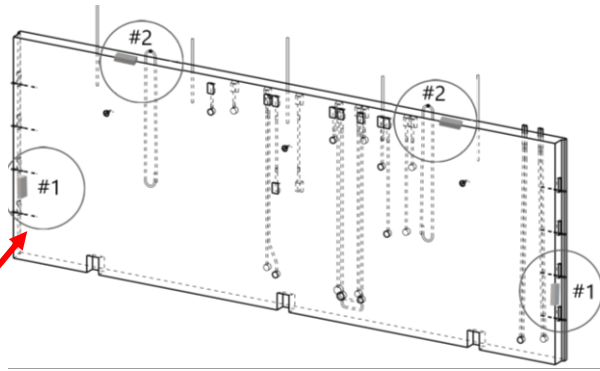
MINIMITIETOVAATIMUKSET
(01) GTIN 06400001000247
(242) MTO Varianttinumero 123456
(21) Sarjanumero 10000000004
(91) Elementtitunnus V-2502
(92) GUID ba34cf17-0c4b-4c6f-9295-cae05aa74ad4

Elementin yksilöinti ja tunnistaminen toimitusketjussa

Yksilöinnin ja tunnistamisen pilotointi

Passiivisia UHF RFID-tunnisteita asennettiin 25 elementtiin (3-4 tunnistetta per elementti)

RFID-tunnisteisiin lisättiin etukäteen elementtien yksilöinti tiedot

Elementtien valmistuksen jälkeen RFID-tunnisteet luettiin käsilukijalla

Kuka: (GLN) Elementtitoimittaja
Mitä: (SGTIN) Betonielementti
Missä: (GLN) Tehdas
Milloin: YYYY-MM-DDThh:mm:ssZ
Miksi: Valmistus
Status: Aktiivinen

Elementtien toimitusvaiheessa RFID-tunnisteet luettiin käsilukijalla toisen kerran

Työmaalla, elementtien vastaanottovaiheessa RFID-tunnisteet luettiin automaattisesti kiinteällä lukijalla

Työmaalla, elementtien asennusvaiheessa RFID-tunnisteet luettiin käsilukijalla

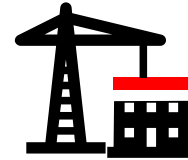
Tuote voidaan tunnistaa ja tietoa rikastaa elinkaaren aikana

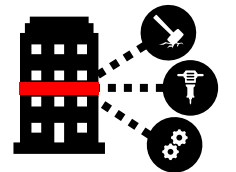
Kuka: (GLN) Elementtitoimittaja
Mitä: (SSCC) Kuorma
Mitä: (SGTIN1, ..2, ..3)
Betonielementit
Missä: (GLN) Tehdas
Milloin: YYYY-MM-DDThh:mm:ssZ
Miksi: Kuormaus
Status: Kuljetuksessa

Kuka: (GLN) Pääurakoitsija
Mitä: (SSCC) Kuorma
Mitä: (SGTIN1, ..2, ..3)
Betonielementit
Missä: (GLN) Työmaa
Milloin: YYYY-MM-DDThh:mm:ssZ
Miksi: Vastaanotto
Status: Vastaanotettu

Kuka: (GLN) Pääurakoitsija
Mitä: (SGTIN) Betonielementti
Missä: (GLN) Työmaa + tarkenne (huoneistossa tms.)
Milloin: YYYY-MM-DDThh:mm:ssZ
Miksi: Asentaminen
Status: Asennettu

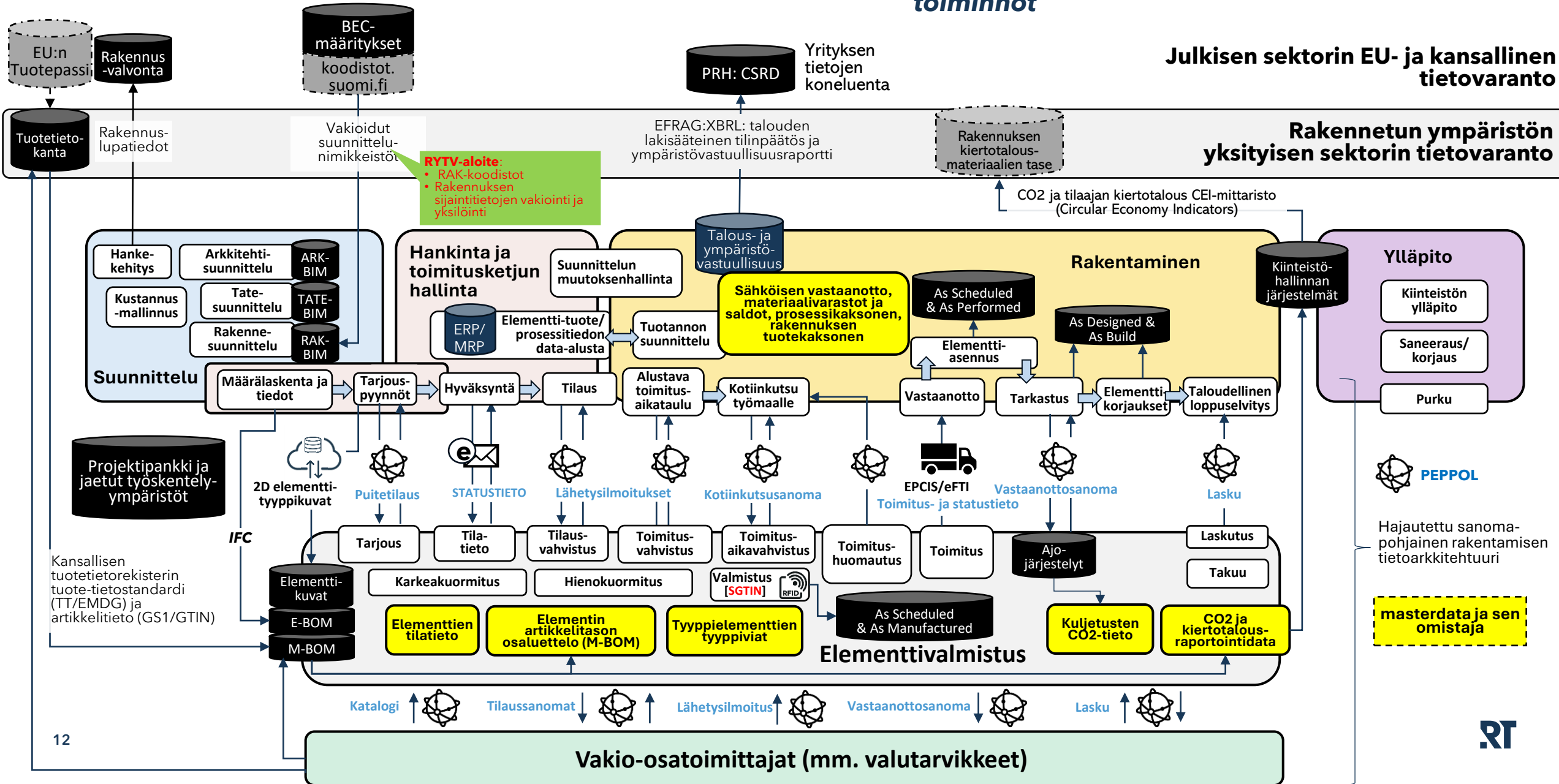
Kuka: (GLN) Rakennuksen omistaja
Mitä: (SGTIN) Betonielementti
Missä: (GLN) Rakennus + tarkenne (huoneistossa tms.)
Milloin: YYYY-MM-DDThh:mm:ssZ
Miksi: Elinkaarentapahtuma X
Status: Tapahtuma X

Hajautettu ja avoin tietoarkkitehtuuri

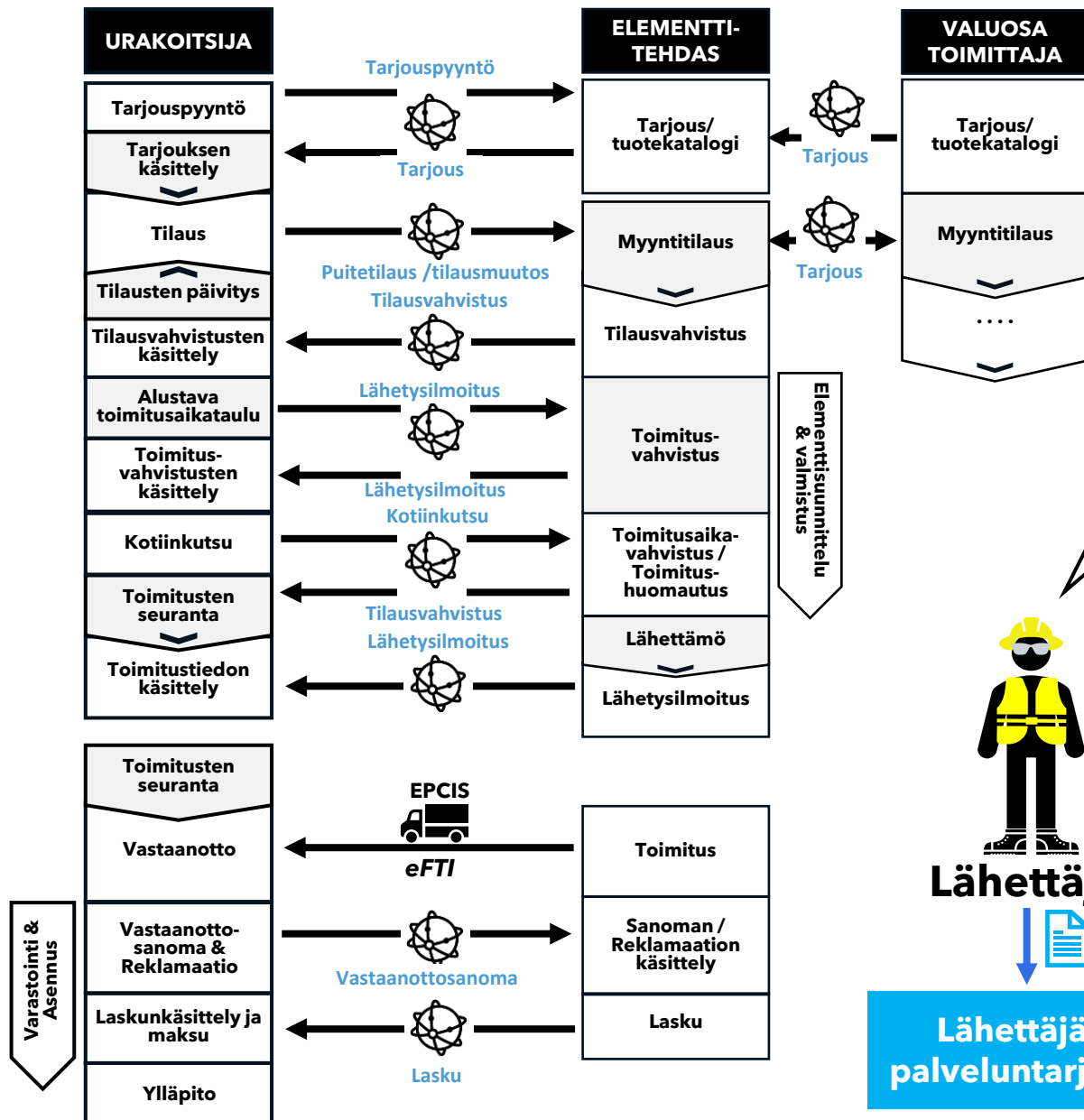
Digitalisoidun elementtitoimitusketjun tietovarannot, rajapinnat ja prosessin tärkeimmät toiminnot

Julkisen sektorin EU- ja kansallinen tietovaranto

Rakennetun ympäristön yksityisen sektorin tietovaranto

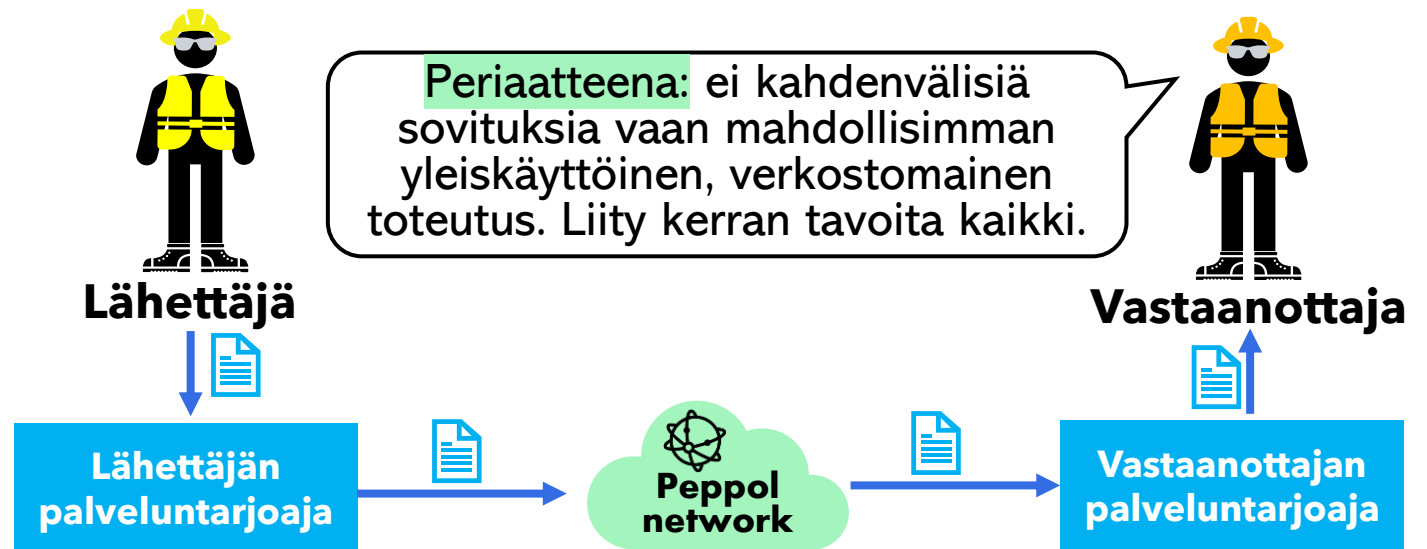

Sanomapohjaisen tiedonvaihdon mahdollisuudet

Siirtymällä sähköisten hankintasanomien käyttöön tiedonvaihto siirtyy tietojärjestelmien väliseksi tiedonvaihdoksi, sujuvoittaen koko prosessia. Samaan tapaan kuten verkkolaskussa.

Periaatteena: ei kahdenvälisiä sovituksia vaan mahdollisimman yleiskäyttöinen, verkostomainen toteutus. Liity kerran tavoita kaikki.

Tervetuloa mukaan digitalisoinnin talkoisiin!

BETK-Toimitusketjutyöryhmässä mukana

nordic^{id}

RAMBOLL

A! Aalto University
School of Engineering

SITOWISE

RAKENNUSTIETO

RT RAKENNUS-
TEOLLISUUS

NCC

FLOW
TECHNOLOGIES

RiFFiD

Betset
YHTIÖT

CONSOLIS
PARMA

Lujabetoni

Fira

TWINBASE

RFIDLab
Finland ry

GS1
Finland

CONSTI

CON X DIGI